

בענין יצחק שדה ויעקב ב"ריח בני"

עי' זהר חדש (נ ע"ב): הה"ד ומדבר מתנה. מאי מדבר. כד"א ומדברך נאווה. מתנה גרים לצדיק דיהיב ליה מתנה. וממתנה נחליאל אלן נחלין עילאין נצח והוד ומנחליאל במות דא אסתלקותא לאתרא דמלכא שארי. ומבמות הגיא אשר בשדה מואב דא יצחק דיתיב בההוא שדה. דכתיב ויצא יצחק לשוח בשדה. ומההוא שדה איתער עליהון דינא עד דיתבו בגיא. ראש הפסגה דא אברהם רישא דעלמא:

תרגום: זהו נאמר ומדבר מתנה מה זה מדבר כמו שנאמר ומדברך נאווה מתנה גורם לצדיק שנותן לו מתנה וממתנה נחליאל אלו הנחלים העליונים נצח והוד ומנחליאל במות זו ההסתלקות למקום שהמלך שורה ומבמות הגיא אשר בשדה מואב זה יצחק שיושב באותו שדה נאמר (בראשית כד) ויצא יצחק לשוח בשדה ומאותו שדה התעורר עליהם הדין עד שישבו בגיא ראש הפסגה זה אברהם הראש של כלם

עי' תז"ח י ע"ב: בריתא איהי שכינתא משמאלא הדא הוא דכתיב כי בשדה מצאה ומשנה מסטרא דימינא דיחודא דילה לאו איהו אלא מסטרא דעמודא דאמצעיתא ואמאי איהי משנה ובריתא מסטרא דימינא ושמאלא בגין חמור ושור מועדים דאנון לימינא ושמאלא תרגום: הבריתא היא השכינה משמאל זהו שכתוב (דברים כב) כי בשדה מצאה והמשנה בצד הימין שהיחוד שלו אינו אלא מצד העמוד האמצעי ולמה היא משנה ובריתא מצד של ימין ושמאל משום חמור ושור מועדים שהם לימין ולשמאל

ועי' תז"ח לד ע"א: ההוא שדה דתמן ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב לפנות כל מקטרגין דאנון ערבובא בישראל דערב רב ובהון אתמר בשדה אשר יקצרון

עי' יהל אור ח"ב כ ע"ג: וסלקא לקרבנא כו'. והוא כעין הקרבן, שנאמר אשה ריח ניחוח לה, מקודם מעלה לאשים בנהר דינור, ושם נכלה הגוף, וכמ"ש בפ' שלח לך [קנט ע"ב], החלב ודם. ואח"כ מלבישין אותה בההוא לבושא, ובהאי מלבושא סלקא ריחא כידוע, וכמ"ש וירח את ריח בגדיו כו', ואמרו [זוהר בא לט ע"א²] בגדיו של אדה"ר. והענין, כי אדה"ר קודם החטא שהיה בג"ע, היה לבוש באותן מלבושין בג"ע כידוע, ולכן נאמר אחר שאכלו וידעו כי ערומים הם כידוע. ויעקב תיקן חטא אדה"ר, וזכה לבגדיו. וז"ש (בראשית רבה סה כב) שנכנס עמו ריח ג"ע:

ועי' בית עולמים (קלד ע"א): יצחק קראו שדה מסט' דגבורות נוק' חקל תפוחין והיא שדה זרועה בסוד מי גשמים מ"ן כמ"ש ויזרע יצחק בארץ ההיא הם סוד ה"ג שהם מ"ן דנוק' וימצא מאה

¹ וז"ל: ות"ח אלמלי לא חב אדם לא יטעם טעמא דמותא בהאי עלמא בזמנא דעייל לעלמין אחרנין אבל בגין דחב טעם טעמא דמותא עד לא ייעול לאינון עלמין ואתפשט רוחא מהאי גופא ואשאר ליה בהאי עלמא ורוחא אסתחיא בנהר דינור לקבלא עונשא תרגום: ובא וראה, אלמלא לא חטא אדם לא יטעם טעם המות בעולם הזה בזמן שיכנס לעולמות אחרים. אבל משום שחטא, טועם טעם המות עד שלא יכנס לאותם עולמות, ומתפשטת הרוח מגוף זה, ומשאירו בעולם הזה, והרוח מתרחצת בנהר דינור לקבל עונשה. ² וז"ל: פתח ואמר (בראשית כז כד) וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני וגו' וירח את ריח בגדיו משמע דאינון לבושין הו סלקין ריחא טבא (דלא אתעדי מנהון) > ולבתר אתעדי מנהון ההוא ריחא < השתא אית לאסתכלא כתיב ריח בגדיו וכתיב ריח בני ולא אמר ריח הבגדים אלא ריח בני אלא תאנא כיון שנכנס יעקב נכנס עמו גן עדן? ותאנא אותן הבגדים היו של אדם הראשון דכתיב (שם ג כא) ויעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם והוציאם מגן עדן. תרגום: פתח ואמר וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני וגו' וירח את ריח בגדיו משמע שאותם לבושים היו מעלים ריח טוב (שלא זזו) ואחר כך זז מהם אותו ריח עכשיו יש להסתכל כתוב ריח בגדיו וכתוב ריח בני ולא אמר ריח הבגדים אלא ריח בני אלא שנינו כיון שנכנס יעקב נכנס עמו גן עדן ושנינו אותם בגדים היו של אדם הראשון שכתוב "ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם והוציאם מגן עדן.

עמו גן עדן: קשה, דזה אינו שייך לתירוץ הקושיא שהקשה, כתיב ריח בגדיו וכתיב ריח בני. ועיקר התירוץ הוא לקמן אחורי הדף, שאמר ת"ח וירח את ריח בגדיו בתחלה וכד ארגיש אמר ראה ריח בני וכו' וא"כ מה שייך ענין זה לכאן. וי"ל כדי שלא נאמר דילמא בגדים אלו הם דאדה"ר כמרז"ל ולא אתי שפיר האי שינויא דלא שייך למימר וכד ארגיש אמר וכו' שהרי בבגדים עצמם יש בהם ריח טוב כיון שהם עובדי דקב"ה, לכך מפרש שהבגדים אינם של אדה"ר מכח קושיא דלקמן במאי אתקברו ס"ד דראמו מנהון זיהרא עילאה, וכדי שלא יאמר האומר דילמא כתנות עור שעשה הקב"ה הם עלה תאנה ולכן אינם ראויים לכלום לכך אמר ואי תימא דכתיב וכו' וכ"ז לחזק שהם לבושים דיקר כדי שתחול קושיית ס"ד דראמו וכו' ומכח זה מוכרח שאינם לבושי אדה"ר אלא לבושים בעלמא מבוסמים ואתי שנויאי שפיר וכד ארגיש וכו' (מ"מ).

שערים הם סוד ק' ברכאן דנפקין מז"א ליסוד דנוק' ע"י הזיוג וז"ש ויברכהו ה' יעקב קראו בית מסט'
דת"ת שמשם מתחיל כתר נוק' אין בית

ועי' בית עולמים קנב ע"א: וההוא טלא דנטיף כו'. ידוע כי יסוד דנוק' נק' חקל תפוחין
קדישין והטעם ששם הם כל אותם אורות דאצילות הנכללים בד' שמות אה"ה והו"ה באו"א והו"ה
אדנ"י בזו"נ והם גי' חק"ל ונק' חקלא דתפוחין שנכללים בה ב' גוונים חיוור וסומק. וז"ש כגוונא
חיוורא וסומקא. וסוד זה נרמז ג"כ במ"ש יצחק ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה' והוא שדה
דתפוחים כמ"ש בזוהר ואז ברכו בטל השמים:

ועי' בית עולמים רכא ע"ב: ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה' והענין שיעקב
הגביר אז החסדים והמזיג אותם בגבורות כמ"ש ויבא לו יין וישת וכמ"ש בזוהר חנוך מט"ט אמר
דארמי' לי' מייא